

МЕХАНІЗМ АНТИКРИЗОВОГО УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

студентка гр. Е - 91 Старостенко Т. С.

Перехід України до ринкових умов господарювання, викликає необхідність постійного удосконалення системи управління вітчизняними суб'єктами господарювання, важливе місце у якій посідає антикризове управління.

Нинішня економічна ситуація в країні, що характеризується надмірним зростанням кількості збиткових та збанкрутілих підприємств, насамперед, є ознакою недосконалості та неефективності системи антикризового управління, яку розробляють та реалізують вітчизняні суб'єкти господарювання. Таким чином, дослідження механізмів антикризового управління підприємством в умовах нестабільного економічного середовища є актуальним науковим завданням, що вимагає ретельного і глибокого дослідження.

Виживання підприємств в умовах ринкових відносин є стратегічно важливим як для конкретних регіонів, так і для всієї країни. У зв'язку з цим виникає гостра необхідність управління кризовими підприємствами, а саме підприємствами, що мають проблеми неплатоспроможності за таких чинників як недолік фінансових ресурсів, зростання боргів, падіння рівня виробничого потенціалу. Це обумовлює наявність великої кількості технічно відсталих, неконкурентоспроможних і неплатоспроможних підприємств, яким загрожує банкрутство.

Антикризове управління може бути визначене як комплексна система управління підприємством, яка має системний характер і спрямована на запобігання й усунення несприятливих для його діяльності явищ шляхом розробки та реалізації спеціальної антикризової програми, що передбачатиме стратегічний характер управлінських дій і дозволить усунути тимчасові перешкоди, зберегти і розширити ринкові позиції за будь-яких обставин, використовуючи переважно, власні ресурси.

Система антикризового управління повинна набувати своїх специфічних рис на кожному з управлінських рівнів і має бути об'єднана спеціальною програмою стратегічного розвитку підприємства. Це дозволить своєчасно долати виникаючі тимчасові перешкоди, зберігати і збільшувати ринкові позиції за будь-яких зовнішніх умов, спираючись в основному, на власні ресурси [1].

Специфіка антикризового управління вітчизняних підприємств полягає в тому, що більшість з них потребують антикризового управління одночасно з глибокими змінами, які відбуваються навколо і притаманні всім підприємствам.

Багато труднощів України пов'язані з тим, що в Україні майже не має менеджерів, які мають якісний рівень підготовки для діяльності в нестабільних ринкових умовах, тим більше в умовах кризи [2].

Таким чином, запровадження антикризового управління на підприємстві повинно мати на меті здійснення таких заходів:

- діагностика процесів і тенденцій, які призводять до кризових ситуацій;
- прогнозування виникнення, розвитку і ймовірних наслідків кризових ситуацій;
- здійснення антикризового супроводу (виявлення процесів, які призводять чи можуть призвести до кризових ситуацій);
- проведення завчасної підготовки на випадок виникнення надзвичайних ситуацій (антикризова профілактика);
- організація і координація ефективних дій подолання надзвичайних кризових ситуацій та їх наслідків.

Особливу роль в антикризовому управлінні відіграє фінансовий менеджмент, який повинен вирішувати такі задачі: антикризове фінансове планування; аналіз фінансової діяльності і фінансовий контроль; джерела фінансування; управління обіговим капіталом та його структурою; управління кредиторською заборгованістю підприємства. Антикризове управління підприємством може здійснюватися в умовах потенційно можливої кризи. У такому випадку доцільним є створення системи превентивного управління, яка дозволить своєчасно виявляти сигнали про формування негативних процесів, здатних спричинити кризу [3].

Отже, дослідження механізму антикризового управління дозволяють сформулювати його мету та завдання в контексті розробки та реалізації комплексу заходів щодо подолання кризових явищ на підприємствах України. Так, антикризове управління діяльністю суб'єктів господарювання має суттєве значення в сучасних економічних умовах розвитку підприємницьких структур, оскільки забезпечує ефективну діяльність на основі передбачення та своєчасного реагування на негативні ситуації.

1. Щербань І.О. Теоретичні основи механізму антикризового управління діяльністю посередницьких підприємств // Актуальні проблеми України. – 2007. – №4(70). – с. 54–60.

2. Щербань І.О. Форми, методи і структури антикризового управління посередницькими організаціями. – 2007. – №8(74). – с. 143–148.

3. Гріщенко І.М. Системний підхід до проблем управління посередницькими організаціями // Актуальні проблеми України. – 2007. – №11(77). – с. 46–52.